

S V E T A

Cecilija

ČASOPIS ZA DUHOVNU GLAZBU

Godište L Broj 1

Siječanj — Ožujak 1980

YU ISSN 002045

Obredna glazba je u svakom povijesnom razdoblju bila pomno njegovana. Obnoviteljski zahvati u povijesti kršćanskog bogoslužja na Istoku i Zapadu očituju, među ostalim, trajnu brigu Crkve, da liturgijsko pjevanje združeno s riječima tvori što dostojniji dio svečane liturgije. Tradicionalno liturgijsko pjevanje, koje je radi njegove uzvišenosti i II. vatikanski sabor prihvatio kao vlastito pjevanje rimske liturgije na latinskom jeziku, zapravo je sinteza obnoviteljskih nastojanja koja su započela još u doba pape Grgura velikog, pa po njemu ovo pjevanje nosi naziv gregorijanski koral. Od Motupropria pape sv. Pija X. (22. XI. 1903) nastali su mnogi dokumenti koji su, za ovo naše doba vrlo razvijenog glazbenog izričaja, donosili jasne smjernice o osobinama liturgijske glazbe. II. vatikanski sabor je prihvatio dosadašnju baštinu liturgijskog glazbenog znanja i umijeća, te za naše doba otvorio novo razdoblje bogoslužja i bogoslužne glazbe.

Program bogoslužja našeg doba donosi saborska konstitucija *Sacrosanctum Concilium* (SC), proglašena 4. prosinca 1963. S gledišta dosadašnjeg poimanja liturgijskog glazbene prakse konstitucija SC ujedinjuje dosadašnja liturgijska iskustva: ono iz razdoblja kada se je liturgija i liturgijsko pjevanje razvijalo zasebno u pojedinim dijelovima Crkve (ambrozijanska, galikanska, mozarapska liturgija...) i razdoblja otkad je na Zapadu, uvjetovana povijesnim događajima, prevladala jedna (rimska) liturgija, odnosno rimsko ili gregorijansko pjevanje. Saborški program bi, dakle, bio sinteza dosadašnjih iskustava: rimski obred, zajednička baština dosadašnjih nastojanja Crkve, imao bi biti odsada postupno obogaćen osobinama jezika i umjetničkog izričaja zajednice koja je prisutna na liturgijskom slavlju. »Čuvajući bitno jedinstvo rimskog obreda, neka se također u novom izdanju liturgijskih knjiga dadne mjesto za opravdane raznolikosti i za prilagođivanja raznim etničkim skupinama, krajevima i narodima, naročito u

Obnoviteljske perspektive sadorske konstitucije „Sacrosanctum Concilium“

misijama. Neka se to na zgodan način ima pred očima u uređivanju obreda i određivanju rubrika« (SC, čl. 38).

U konstituciji SC na više mjesta se spominju »prilagođivanja« koja prema crkvenim zakonima i odredbama sabora određuje »nadležna crkvena teritorijalna vlast«. Moglo bi se reći, osobito kad je riječ o glazbi, da su ona dobrim dijelom dorečena samim uvođenjem narodnog jezika u bogoslužje, jer zakonitost jezika neposredno određuje zakonitost glazbenog izričaja dotične grupe, kraja, naroda. S time, dakako, nije iscrpljeno sve ono bogatstvo koje imaju pružiti različitosti uzete »iz predaje i duha pojedinih naroda«. Upravo će takvo stapanje općeg (rimskog obreda) s onim što je prirodno pojedinom narodu biti vidljiviji sakramentalni znak svetosti kršćanskog života, a to je svrha bogoslužja, i neiscrpan izvor umjetničkog nadahnuća. Bogoslužje će, dakle, glazbenu umjetnost nadahnjivati ne samo zato što je glazba njegov sastavni dio, nego osobito zato što će ono biti prilagođeno i riječi i duhu pojedinog naroda.

Bogoslužni je čin živi susret Boga i čovjeka. Takva mu stvarnost daje onu neponovljivost i živost koju nije moguće doreći pisanom riječi, glazbom ili bilo kojom umjetnošću. S druge strane, čovjek rado ponavlja lijepe izričaje i lijepe su umjetnosti čovjeku uvijek bile prikladno pomagalo u susretu s Bogom. U toj dinamici traženja ljepšeg liturgijskog izričaja saborska konstitucija *Sacrosanctum Concilium* daje svakom narodu i vremenu nove, njemu vlastite mogućnosti i domete prilagođivanja. U takvu nastojanju nalazi Sv. Cecilija, časopis za duhovnu glazbu s glazbenim prilogom, svoju ulogu u daljnjem posadorskom nastojanju oko obnove svečanog bogoslužja u našoj Crkvi.

UREDNIŠTVO